

Brusel 31. srpna 2021
(OR. en)

11385/21

JAI 932
RELEX 720
MIGR 165
COASI 123

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 11374/3/21 REV 3

Předmět: Prohlášení k situaci v Afghánistánu

Delegace naleznou v příloze prohlášení k situaci v Afghánistánu, na němž se dohodla Rada pro spravedlnost a vnitřní věci na zasedání konaném dne 31. srpna 2021.

PROHLÁŠENÍ K SITUACI V AFGHÁNISTÁNU

1. Ministři vnitra zemí EU se dnes setkali na mimořádném zasedání Rady s cílem jednat o vývoji situace v Afghánistánu, konkrétněji pak o možných dopadech na mezinárodní ochranu, migraci a bezpečnost. Vzhledem k závažnosti vývoje situace je zapotřebí rozhodné a jednotné reakce ze strany EU a mezinárodního společenství, jež zohlední její četné aspekty.
2. Prioritou byla evakuace našich občanů a v maximální možné míře afghánských státních příslušníků, kteří spolupracovali s EU a jejími členskými státy, včetně jejich rodin, přičemž proces evakuace bude pokračovat. V tomto ohledu probíhá intenzivní práce na nalezení cílených řešení pro zbývající konkrétní ohrožené osoby v Afghánistánu.
3. Bezprostřední prioritou bude pro EU pokračovat v koordinaci s mezinárodními partnery, zejména s OSN a jejími agenturami, s cílem stabilizovat situaci v regionu a zajistit, aby se humanitární pomoc dostala k ohroženým skupinám obyvatelstva – jedná se zejména o ženy a děti – v Afghánistánu i v sousedních zemích. Za tímto účelem EU a její členské státy navýší finanční podporu poskytovanou příslušným mezinárodním organizacím.
4. EU zmobilizuje a zintenzivní podporu třetím zemím, zejména sousedním a tranzitním zemím, které poskytují útočiště velkému počtu migrantů a uprchlíků, s cílem posílit jejich schopnost poskytovat uprchlíkům a hostitelským komunitám ochranu, důstojné a bezpečné podmínky přijetí a udržitelné řešení obživy. EU bude s těmito zeměmi rovněž spolupracovat, pokud jde o předcházení nelegální migraci z tohoto regionu, posílení kapacit v oblasti správy hranic a předcházení převaděčství migrantů a obchodování s lidmi. Za tímto účelem je třeba v plném rozsahu využívat mandátů agentur EU. Zejména Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu by měl zintenzivnit své vnější operace zaměřené na budování kapacit v oblasti azylu. Kromě toho by v rámci globálního úsilí mohla být poskytována podpora v podobě dobrovolného přesídlení, přičemž prioritně by měly být přesídlovány zranitelné osoby, mezi něž patří ženy a děti.

5. Prioritou by měl být akční plán pro Afghánistán, jenž je třeba revidovat s ohledem na toto prohlášení a změnu situace, s cílem zajistit jeho větší operativnost. Pro spolupráci se zeměmi sousedícími s Afghánistánem na řešení dopadů vysídlení v regionu je nezbytný přístup týmu Evropa. Rada naléhavě vyzývá Komisi, aby posoudila všechny možnosti poskytnutí nezbytné finanční pomoci v mezích víceletého finančního rámce, zejména nástroj NDICI – Globální Evropa¹ a nástroje pro azyl, migraci a správu hranic.
6. Na základě získaných zkušeností jsou EU a její členské státy odhodlány společně přijímat opatření, aby zabránily opakování nekontrolovaného rozsáhlého nelegálního migračního pohybu, kterému čelily v minulosti, a připravit koordinovanou a organizovanou reakci. Je třeba zamezit pobídkám k nelegální migraci. EU by rovněž měla posílit podporu zemím v bezprostředním sousedství Afghánistánu s cílem zajistit, aby osoby, které potřebují pomoc, získaly odpovídající ochranu primárně v tomto regionu. Zásadním prvkem je zajištění jednotné a koordinované vnější, ale i vnitřní komunikace. Je třeba zahájit cílené informační kampaně s cílem bojovat proti diskurzu šířenému převaděči, a to i v online prostředí, který lidi vybízí k tomu, aby se vydali na nebezpečnou a nelegální cestu do Evropy.
7. EU a její členské státy učiní vše pro to, aby zajistily, že situace v Afghánistánu nepovede k novým bezpečnostním hrozbám pro občany EU. Je třeba vyvinout veškeré úsilí k zajištění toho, aby režim Tálibánu přerušil veškeré vazby a ukončil veškeré činnosti související s mezinárodním terorismem a aby se Afghánistán znovu nestal útočištěm teroristů a organizovaných zločineckých skupin. EU bude s využitím všech svých dostupných nástrojů pozorně sledovat a reagovat na vývoj situace na místě, jenž by mohl mít dopad na její bezpečnost, zejména v oblasti organizované trestné činnosti a terorismu, včetně jeho financování. Europol vypracuje analýzu rizik trestné činnosti v souvislosti se situací v Afghánistánu. Naprosto zásadní je výměna operativních a jiných informací v souladu s vnitrostátními pravomocemi, a to i se třetími zeměmi, a sdílení pravidelných posouzení hrozeb. Klíčový význam má i nadále včasné provádění bezpečnostních kontrol osob evakuovaných z Afghánistánu.

¹ Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI).

8. EU a její členské státy jsou za podpory agentury Frontex i nadále odhodlány účinně chránit vnější hranice EU a předcházet nepovoleným vstupům a pomáhat nejvíce zasaženým členským státům. Měly by být prováděny náležité bezpečnostní kontroly, což mimo jiné zahrnuje využívání příslušných databází EU v plném rozsahu, jakož i registrace v systému Eurodac. Kromě toho by v rámci našeho komplexního přístupu k vnější spolupráci v oblasti migrace měla být v dohodách o zpětném přebírání osob mezi EU a některými tranzitními zeměmi v případě splnění právních požadavků použita ujednání o státních příslušnících třetích zemí.

Rada uznává, že je třeba poskytovat podporu osobám, které potřebují pomoc, a poskytovat jim odpovídající ochranu v souladu s právem EU a našimi mezinárodními závazky a usilovat o větší míru sjednocení postupů členských států při přijímání afghánských žadatelů o azyl a zpracování takovýchto žádostí.

9. Rada bude pozorně sledovat vývoj v oblasti mezinárodní ochrany, migrace a bezpečnosti. Bude reagovat na pokusy o využití nelegální migrace pro politické účely a na jiné hybridní hrozby, a to i prostřednictvím vytváření nových nástrojů. Bude rovněž pečlivě sledovat provádění výše uvedených opatření a zajistí pravidelné hodnocení s cílem dále zlepšovat schopnost EU řešit krize, přičemž bude vycházet z existujících nástrojů. Zásadní význam má koordinace všech rozměrů této situace (humanitárního, rozvojového, migračního, bezpečnostního, zahraničněpolitického, jakož i rozměru mezinárodní ochrany).